

Käyttöturvallisuustiedote

Tekijänoikeuden haltija vuonna 2017, 3M Company Kaikki oikeudet pidätetään. Tämän tiedon kopioiminen ja/tai lataaminen on sallittua ainoastaan 3M tuotteiden käyttämistä varten, mikäli (1) tiedot on kopioitu kokonaisuudessaan ja muuttumattomina, ellei 3M, ole antanut etukäiteistä kirjallista suostumustaan muuhun, ja (2) kopiota tai alkuperäistä tietoa ei myydä edelleen tai muutoin levitetä ansiotarkoituksessa.

Tiedotenumero: 08-2286-6 **Versio:** 9.01
Tarkistettu: 15/06/2017 **Edellinen päiväys:** 06/06/2017
Kuljetustietojen versio: 1.00 (31/10/2012)

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu REACH-asetuksen (EY) N:o 1907/2006 liitteen II mukaisesti.

KOHTA 1. AINEEN/SEOKSEN JA YHTIÖN/YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE

Tuotekoodi

70-2010-2225-1	70-2010-2226-9	70-2010-2227-7	70-2010-2228-5	70-2010-2229-3
70-2010-2232-7	70-2010-2233-5	70-2010-2234-3	70-2010-2237-6	70-2010-2238-4
70-2010-2241-8	70-2010-2242-6	70-2010-2243-4	70-2010-2244-2	70-2010-2245-9
70-2010-2248-3	70-2010-2249-1	70-2010-2250-9	70-2010-2253-3	70-2010-2254-1
70-2010-2259-0	70-2010-2260-8			

7000054199	7000054200	7000054201	7000054202	7000054203
7000054205	7000054206	7000054207	7000054208	7000054209
7000003072	7000003073	7000003074	7000003075	7000003076
7000003078	7000003079	7000054210	7000054211	7000003084
7000054212	7000003085			

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Tunnistetut käytöt

Hammashoitotuote.
Hammastäytemateriaali.

Käyttörajoitukset

Vain hammashuollon ammattikäyttö.

Käyttökohde: Terveystieteiden ammattikäyttö.

Toimialaluokitus (TOL): 862.

Käyttötarkoituskoodi (KT): 41.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Yritys: Suomen 3M Oy, PL 600 (Keilaranta 6), 02151 Espoo, Y-tunnus: 0200814-5
Puhelin/Fax: (09) 525 21 / (09) 512 2944
Sähköposti: miljo.sf@mmm.com
Kotisivu: www.3M.fi

1.4 Häätöpuhelinnumero

MYRKYTYSTIETOKESKUS: (09) 471 977 (suora), (09) 4711 (vaihde)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

2.1 Aineen tai seoksen luokitus CLP-asetus (EY) 1272/2008

Tämä tuote on vaatimukset täyttävä (CE) terveydenhuollon laite tai tarvike direktiivin 93/42/ETY (MDD) mukaisesti. CLP-asetusta (EY) 1272/2008 ei sovelleta asetuksen artiklassa 1(5) mainittuihin lääkinnällisiin laitteisiin, jotka ovat invasiivisia tai joita käytetään suorassa kosketuksessa ihmiskehon kanssa. Vaikka ei sovelleta, ohessa CLP-asetuksen mukaiset luokitus- ja merkintätiedot, mikäli ne ovat luokituskriteerien perusteella määritettävissä.

CLP-luokitus:

Ihon herkistyminen, vaarakategoria 1B; H317.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

2.2 Merkinnät CLP-asetus (EY) 1272/2008

Huomiosana

Varoitus.

Symbolit:

GHS07 (Huutomerkki)

GHS-varoitukset

Aineosa(t)

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	paino-%
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	72869-86-4	276-957-5	1 - 10
Bisfenoli-A-diglysidyyli- eetteridimetakrylaatti	1565-94-2	216-367-7	1 - 10
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	109-16-0	203-652-6	< 5

Vaaralausekkeet:

H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

Turvalausekkeet

Ennaltaehkäisy:

P280E Käytä suojakäsineitä.

Pelastustoimenpiteet:

P333 + P313 Jos ilmenee ihoärsytystä tai ihottumaa: Hakeudu lääkäriin.

2.3 Muut vaarat

Tämä käyttöturvallisuustiedote sisältää tietoa tuotteen mahdollisista terveys- ja ympäristöriskeistä sekä turvallisesta käytöstä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

Aineosa	CAS-nro	EY-nro	REACH- rek.nro	paino-%	Luokitus (CLP)
Silanoitu keraaminen filleri	444758-98-9			75 - 85	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	41637-38-1			1 - 10	Aquatic Chronic 4, H413
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	72869-86-4	276-957-5		1 - 10	Skin Sens. 1B, H317
Bisfenoli-A-diglysidyyli-eetteridimetakrylaatti	1565-94-2	216-367-7		1 - 10	Skin Sens. 1B, H317
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	109-16-0	203-652-6		< 5	Skin Sens. 1, H317
Alumiinioksidi	1344-28-1	215-691-6	01-2119529248-35	< 5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
Bentsotriatsoli	96478-09-0			< 0,5	Aineella ei ole vaaraluokitusta.
N,N-Dimetyylibentsokaiini	10287-53-3	233-634-3		< 0,2	Aineella ei ole vaaraluokitusta.

H-lausekkeet aukikirjoitettuina ovat kohdassa 16.

Aineosien työhygieeniset raja-arvot ovat kohdassa 8 ja aineosien PBT- tai vPvB-arvioinnit ovat kohdassa 12.

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitys**

Siirrä altistunut raittiiseen ilmaan. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

Ihokosketus

Huuhto välittömästi kosketuskohta saippualla ja vedellä. Riisu ja pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Silmäkosketus

Huuhto runsaalla vedellä. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista. Jos oireita ilmenee, hakeudu lääkäriin.

Nieleminen

Huuhto suu. Jos ilmenee pahoinvointia, hakeudu lääkäriin.

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Katso kohdan 11.1 tiedot myrkyllisistä vaikutuksista.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei sovelleta.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sammutusaineet**

Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen tavanomaiselle palavalle materiaalille sopivaa sammutusainetta, kuten vettä tai vaahtoa.

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Ei sovelleta.

Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine

Hiilimonoksidi (CO).

Hiilidioksidi (CO₂).

Olosuhteet

Palaminen.

Palaminen.

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Erityisiä toimenpiteitä ei edellytetä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Evakuoi alue. Alue tuuletettava. Suuret vuodot/vuodot ilmastoimattomissa tiloissa: Koneellinen ilmanvaihto höyryjen poistamiseen. Noudatettava hyvää työhygieniää. Huomioi tiedotteen kohdat liittyen fysikaalisiin- ja terveysvaaroihin, hengityksen suojaukseen, ilmanvaihtoon sekä henkilönsuojaimiin.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat toimet

Vältettävä päästämistä ympäristöön.

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Kootaan päästö talteen mahdollisimman tarkasti. Kootaan jäännös UN-tyyppihyväksytyyn pakkaukseen kuljetusta varten. Puhdistetaan jäännös. Säiliö suljettava tiiviisti. Hävitetään talteen kerätty materiaali ohjeiden mukaisesti mahdollisimman pian.

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Katso lisätietoja kohdista 8 ja 13.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

No-touch-tekniikka on suositeltava. Vältä kovettamattoman materiaalin koskettamista paljain käsin. Jos materiaalia joutuu iholle, pese kosketuskohta välittömästi saippualla ja vedellä. Suositellaan sopivien, hyvälaatuisten (CE) suojakäsineiden käyttöä sekä työskentelytekniikkaa, jossa ihokontakti on eliminoitu. Akrylaatit läpäisevät nopeasti tavalliset kertakäyttöiset suojakäsineet (esim. lateksi ja vinyyli). Jos materiaalia joutuu suojakäsineille, poista ne heti ja pese kädet välittömästi saippualla ja vedellä ja vaihda välittömästi uudet suojakäsineet. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Peseydy huolellisesti käytön jälkeen. Saastuneita työvaatteita ei saa viedä työpaikalta. Vältettävä päästämistä ympäristöön. Pese saastunut vaatetus ennen uudelleenkäyttöä.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Ei erityisvaatimuksia varastoinnin suhteen.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Lue kohdan 7.1 (Käsittely) ja 7.2 (Varastointi) suositukset. Lue kohdan 8 (altistumisen ehkäiseminen & henkilönsuojaimet) suositukset.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.1 Valvontaa koskevat muuttajat

Altistumisen raja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia työhygieenisiä raja-arvoja.

Biologiset viiteraja-arvot

Kohdassa 3 ilmoitetuille aineosille ei ole voimassa olevia biologisia viiteraja-arvoja.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Huolehdittava hyvästä ilmanvaihdosta.

8.2.2 Henkilönsuojaimet**Silmien- tai kasvojen suojaus**

Riskinarviointiin ja mahdolliseen silmäkosketukseen perustuen valittava sopiva, soveltuvien EN-standardien mukaisesti hyväksytty, CE-merkitty silmien- tai kasvonsuojain. Suositeltava silmien- tai kasvonsuojain: Sivusuojalliset suojalasit.

Soveltuvat EN-standardit:

Käytä silmiensuojainta, joka täyttää standardin EN 166 vaatimukset.

Ihon- tai käsiensuojaus

Huom! Lue kohta 7.1 huolellisesti - sisältää tietoja liittyen ihon- tai käsiensuojaukseen.

Hengityksensuojaus

Hengityksensuojausta ei edellytetä.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Fysikaalinen olomuoto	Kiinteä.
Erityinen fysikaalinen olomuoto:	Pasta.
Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)	Hampaan värinen pasta. Useita sävyjä. Mieto akrylaatin haju.
Hajukynnys	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
pH	<i>Ei sovelleta.</i>
Kiehumispiste/kiehumisalue	<i>Ei sovelleta.</i>
Sulamispiste	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ei luokitusta.
Räjähdysominaisuudet	Ei luokitusta.
Hapettavat ominaisuudet	Ei luokitusta.
Leimahduspiste	Ei leimahduspistettä.
Itsesyttymislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Alempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Ylempi syttyvyys- tai räjähdysraja	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyrynpaine	<i>Ei sovelleta.</i>
Suhteellinen tiheys	2,1 [Ref.Std:Vesi=1]
Vesiliukoisuus	-
Liukoisuus (muu kuin vesiliukoisuus)	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Jakautumiskerroin (K o/w)	<i>Ei sovelleta.</i>
Haihtumisnopeus	<i>Ei sovelleta.</i>
Höyryntiheys	<i>Ei sovelleta.</i>
Hajoamislämpötila	<i>Tietoa ei saatavilla.</i>
Viskositeetti	n. 300 000 mPa-s
Tiheys	2,1 g/cm ³

9.2 Muut tiedot

Molekyylipaino
Haihtuvat aineosat

Tietoa ei saatavilla.
Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Reaktiivisuus

Normaaleissa käyttöolosuhteissa aine/seos/materiaali on stabiili (ei reaktiivinen).

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Vaarallista polymerisaatiota ei ole odotettavissa.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Ei tunneta.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Ei tunneta.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aine
Ei tunneta.

Olosuhteet

Kohta 5.2. sisältää tietoa vaarallisista hajoamistuotteista palamisen aikana.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Kohdassa 11 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitus tietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 11 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Altistumisen vaikutukset

Testauksen ja/tai aineosatieojen perusteella tämä aine/seos voi aiheuttaa seuraavia terveysvaikutuksia:

Hengitys

Tuotteella on tyypillinen ominaishaju. Haju ei aiheuta terveysvaikutuksia.

Ihokosketus

Merkittävää ihoärsytystä ei ole odotettavissa. Allergiset iho-reaktiot: Oireita voivat olla ihon punoitus, kirvely, rakkulointi ja kutina.

Silmäkosketus

Merkittävää silmä-ärsytystä ei ole odotettavissa.

Nieleminen

Voi olla haitallista nieltynä. Ruoansulatuselimistön ärsytys: Oireita voivat olla alavatsakivut, vatsanväänneet, pahoinvointi,

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE

oksentelu ja ripuli.

Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa/aineosia ei ole mainittu alla olevassa taulukossa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Välitön myrkyllisyys

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
TUOTE	Nieleminen		Tietoa ei saatavilla; ATE (lask.) 2 000 - 5 000 mg/kg
Silanoitu keraaminen filleri	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Silanoitu keraaminen filleri	Nieleminen		LD50 Arvio 2 000 - 5 000 mg/kg
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
Bisfenoli-A-diglysydyyli- eetteridimetakrylaatti	Nieleminen		LD50 Arvio 2 000 - 5 000 mg/kg
Bisfenoli-A-diglysydyyli- eetteridimetakrylaatti	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio 2 000 - 5 000 mg/kg
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Ihon kautta	Arv.	LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Nieleminen	Rotta	LD50 10 837 mg/kg
Alumiinioksidi	Ihon kautta		LD50 Arvio > 5 000 mg/kg
Alumiinioksidi	Hengitysteitse (pöly/utu) (4 h)	Rotta	LC50 > 2,3 mg/l
Alumiinioksidi	Nieleminen	Rotta	LD50 > 5 000 mg/kg
N,N-Dimetyylilibentsokaiini	Ihon kautta	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg
N,N-Dimetyylilibentsokaiini	Nieleminen	Rotta	LD50 > 2 000 mg/kg

ATE=Välittömän myrkyllisyyden estimaatti.

Ihosoövyttävyysohoärsytys

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu keraaminen filleri	Vastaavat yhdisteet	Ei merkittävää ärsytystä.
Bisfenoli-A-diglysydyyli- eetteridimetakrylaatti	Tietoja ei saatavilla.	Lievästi ärsyttävä.
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Marsu	Lievästi ärsyttävä.
Alumiinioksidi	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
N,N-Dimetyylilibentsokaiini	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.

Vakava silmävaurio/silmä-ärsytys

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu keraaminen filleri	Vastaavat yhdisteet	Lievästi ärsyttävä.
Bisfenoli-A-diglysydyyli- eetteridimetakrylaatti	Tietoja ei saatavilla.	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Arv.	Kohtalaisesti ärsyttävä.
Alumiinioksidi	Kani	Ei merkittävää ärsytystä.
N,N-Dimetyylilibentsokaiini	Kani	Lievästi ärsyttävä.

Ihon herkistyminen

Aine	Laji	Arvo
Silanoitu keraaminen filleri	Vastaavat yhdisteet	Ei luokitusta.
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	Marsu	Herkistävä.
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	Marsu	Ei luokitusta.
Bisfenoli-A-diglysydyyli- eetteridimetakrylaatti	Marsu	Herkistävä.
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Ihminen/eläin	Herkistävä.

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE**Hengitysteiden herkistyminen**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Aine	Altistustie	Arvo
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	In vitro	Ei ole mutageeni.
Bisfenoli-A-diglysydyyli-eetteridimetakrylaatti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	In vitro	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Alumiinioksidi	In vitro	Ei ole mutageeni.

Syöpävaarallisuus

Aine	Altistustie	Laji	Arvo
Silanoitu keraaminen filleri	Hengitys	Vastaavat yhdisteet	Saatavilla oleva tieto on riittämätön luokitusta varten.
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Ihon kautta	Hiiri	Ei ole karsinogeeni.
Alumiinioksidi	Hengitys	Rotta	Ei ole karsinogeeni.

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**Lisääntymiselle ja/tai kehitykselle vaaralliset vaikutukset**

Aine	Altistustie	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Bisfenoli-A-diglysydyyli-eetteridimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (naaras).	Hiiri	NOAEL: 0,8 mg/kg/day	tiineysaika
Bisfenoli-A-diglysydyyli-eetteridimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (uros).	Hiiri	NOAEL: 0,8 mg/kg/day	tiineysaika
Bisfenoli-A-diglysydyyli-eetteridimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella kehitykselle vaaralliseksi	Hiiri	NOAEL: 0,8 mg/kg/day	tiineysaika
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (naaras).	Hiiri	NOAEL: 1 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella lisääntymiselle vaaralliseksi (uros).	Hiiri	NOAEL: 1 mg/kg/day	1 Sukupolvi
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Nieleminen	Ei luokitella kehitykselle vaaralliseksi	Hiiri	NOAEL: 1 mg/kg/day	1 Sukupolvi

Kohde-elimet**Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Aine	Altistustie	Kohde-elimet	Arvo	Laji	Tulos	Altistusaika
Silanoitu keraaminen filleri	Hengitys	Keuhkofibroosi	Ei luokitusta.	Vastaavat yhdisteet	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	
Bisfenoli-A-diglysydyyli-eetteridimetakrylaatti	Nieleminen	Hormonijärjestelmä Maksa Hermosto Munuaiset ja/tai virtsatie	Ei luokitusta.	Hiiri	NOAEL: 0,8 mg/kg/day	tiineysaika
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	Ihon kautta	Munuaiset ja/tai virtsatie Veri	Ei luokitusta.	Hiiri	NOAEL: 833 mg/kg/day	78 vko
Alumiinioksidi	Hengitys	Pneumokonioosi	Saatavilla oleva tieto on	Ihminen	NOAEL:	Ammatillinen

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE

			riittämätön luokitusta varten.		Tietoja ei saatavilla.	altistuminen
Alumiinioksidi	Hengitys	Keuhkofibroosi	Ei luokitusta.	Ihminen	NOAEL: Tietoja ei saatavilla.	Ammatillinen altistuminen

Aspiraatiovaara

Kohdassa 3 ilmoitettua aineosaa ei ole mainittu tässä kohdassa, jos tietoa ei ole saatavilla tai tieto on riittämätön luokitusta varten.

Lisätietoja seoksen/aineosien myrkyllisyydestä saatavilla pyynnöstä valmistajalta/toimittajalta.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

Kohdassa 12 annettu tieto ei ole välttämättä kaikilta osin yhdenmukainen kohdan 2 aineen/seoksen luokituksen ja/tai kohdan 3 aineosien luokitustietojen kanssa, mikäli toimivaltainen viranomainen on luokitellut aineosan/aineosia (sitova luokitus). Lisäksi kohdassa 12 ilmoitetut lausekkeet ja tiedot perustuvat UN GHS-luokittelusääntöihin ja/tai 3M:n tekemiin riskinarviointeihin.

12.1 Myrkyllisyys

Testaustietoja seoksesta ei ole saatavilla.

Aineosa	CAS-nro	Eliölaji	Tyyppi	Altistuminen	Testi	Tulos
N,N-Dimetyylibentsokaiini	10287-53-3	Fathead Minnow	Arv.	96 h	LC50	8,8 mg/l
Diuretaanidime takrylaatti (UDMA)	72869-86-4	Fathead Minnow	Arv.	96 h	LC50	1,4 mg/l
Silanoitu keraaminen filleri	444758-98-9		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Alumiinioksidi	1344-28-1	Water flea	Kokeellinen	48 h	EC50	>100 mg/l
Alumiinioksidi	1344-28-1	Kala	Kokeellinen	96 h	LC50	>100 mg/l
Alumiinioksidi	1344-28-1	Green algae	Kokeellinen	72 h	EC50	>100 mg/l
Alumiinioksidi	1344-28-1	Green algae	Kokeellinen	72 h	NOEC	>100 mg/l
Bisfenoli-A-diglysidyyli-eetteridimetakrylaatti	1565-94-2		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	109-16-0		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.			
Bentsotriatsoli	96478-09-0	Fathead Minnow	Arv.	96 h	LC50	9,1 mg/l
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	41637-38-1		Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta			

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE

			varten.			
--	--	--	---------	--	--	--

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
N,N-Dimetyylibentsokaiini	10287-53-3	Arv. Hajoavuus	28 pv	BOD	29 p-%	OECD 301C
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	109-16-0	Arv. Hajoavuus	28 pv	BOD	60 p-%	Muut menetelmät
Alumiinioksidi	1344-28-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Bisfenoli-A-diglysydylietteridimetakrylaatti	1565-94-2	Arv. Hajoavuus	28 pv	BOD	33 p-%	OECD 301C
Bisfenoli-A-polyetyleeniglykolidieetteridimetakrylaatti	41637-38-1	Lask. Hajoavuus	28 pv	BOD	38 p-%	OECD 301C
Silanoitu keraaminen filleri	444758-98-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Diuretaanidimetakrylaatti (UDMA)	72869-86-4	Arv. Hajoavuus	28 pv	BOD	52 p-%	OECD 301C
Bentsotriatsoli	96478-09-0	Arv. Hajoavuus	28 pv	BOD	21.4 p-%	OECD 301C

12.3 Biokertyvyys

Aineosa	CAS-nro	Tyyppi	Kesto	Koetyyppi	Tulos	Menetelmä
N,N-Dimetyylibentsokaiini	10287-53-3	Arv. Biokertyvyys		BCF	19	BCF (arv.)
Trietyleeniglykolidimetakrylaatti	109-16-0	Kokeellinen Biokertyvyys		K o/w	1.88	Muut menetelmät
Alumiinioksidi	1344-28-1	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Bisfenoli-A-diglysydylietteridimetakrylaatti	1565-94-2	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Bisfenoli-A-polyetyleenigly	41637-38-1	Lask. Biokertyvyys		BCF	6.7	BCF (arv.)

3M ESPE FILTEK Z250 UNIVERSAL RESTORATIVE

kolidieetteridi metakrylaatti						
Silanoitu keraaminen filleri	444758-98-9	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.
Diuretaanidime takrylaatti (UDMA)	72869-86-4	Arv. BCF (Muut)		BCF	5	BCF (arv.)
Bentsotriatsoli	96478-09-0	Tietoa ei ole saatavilla tai se on riittämätön luokitusta varten.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.	Ei tietoja.

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoa ei saatavilla.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoa ei saatavilla.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Hävitä sisältö/pakkaus soveltuvien kunnallisten/kansallisten/kansainvälisten säädösten mukaisesti.

Poltto jätteiden/vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneessa laitoksessa. Polttokelpoisuus selvitettävä ennen hävitystä.

Jäteluettelo (86/2015) sisältää soveltuvat jätenimikkeet (EWC-koodit). Jätteet luokitellaan ensisijaisesti jätteen synnyn toimialan mukaisesti. *-merkityt nimikkeet käsiteltävä vaarallisena jätteenä. Varmista oikea jäteluokitus ennen tuotteen/pakkauksen hävitystä. Tarvittaessa yhteys toimivaltaiseen jätehuoltoviranomaiseen. Suomen 3M Oy on Suomen Pakkauskieerrätys RINKI Oy:n jäsen. Lisätietoja pakkausten hyötykäytöstä ja tuottajayhteisöistä löytyy osoitteesta www.rinkiin.fi.

EY-jätenimike (tuote):

180106* Kemikaalit, jotka koostuvat vaarallisista aineista tai sisältävät niitä.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

70-2010-2225-1, 70-2010-2226-9, 70-2010-2227-7, 70-2010-2228-5,
70-2010-2229-3, 70-2010-2232-7, 70-2010-2233-5, 70-2010-2234-3,
70-2010-2237-6, 70-2010-2238-4, 70-2010-2241-8, 70-2010-2242-6,
70-2010-2243-4, 70-2010-2244-2, 70-2010-2245-9, 70-2010-2248-3,
70-2010-2249-1, 70-2010-2250-9, 70-2010-2253-3, 70-2010-2254-1,
70-2010-2259-0, 70-2010-2260-8

Ei ole VAK/ADR/RID:n alainen kuljetus

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1. Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Aineluettelot

Yhteys valmistajaan/toimittajaan lisätietoja varten.

15.2. Kemikaaliturvallisuusarviointi

Ei sovelleta.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

Luettelo H-lausekkeista

H317	Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.
H413	Voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesielioille.

Lisäykset, poistot ja muutokset edelliseen versioon:

Kohta 12: Myrkyllisyys vesielioille (aineosat); tieto muutettu.

Kohta 12: Pysyvyys ja hajoavuus; tieto muutettu.

Kohta 12: Biokertyvyys; tieto muutettu.

Käyttöturvallisuustiedotteen tiedot perustuvat kokemukseemme ja ovat oikeita parhaan tietämyksemme mukaan julkaisupäivänään. Emme ole vastuussa mistään taloudellisesta vahingosta tai esine- tai henkilövahingosta, joka saattaa aiheutua sen käyttämisestä (ellei laissa toisin säädetä). Tiedot eivät välttämättä sovellu muuhun kuin käyttöturvallisuustiedotteessa tarkoitettuun tuotteen käyttöön tai tilanteisiin, joissa tuotetta käytetään yhdessä muiden materiaalien kanssa. Näistä syistä on tärkeää, että asiakas selvittää itse testaamalla, soveltuuko tuote aiottuun käyttötarkoitukseen.

Käyttöturvallisuustiedotteet ovat saatavilla osoitteessa www.3M.fi